

ב"ה

פרשת ויצא

ויברכני ה' בגלגלך
בראשית ל, כז.

המדינה שבה נמצאים רוב מנין בני ישראל היא מושלת בכיפה

על הפסוק בפרשתנו, "ויברכני ה' בגלגלך" ^[1] "אומר הזהר" הוה אשכח בגינייה דיעקב מאה עאנא כל ירחא ומאה אמרין ומאה עזנין יתיר על עאניה, [היה מוצא בגלגל יעקב מאה צאן כל חודש ומאה כבשים ומאה עיזים יותר על צאנו] ר' אבא אמר אלף עאנין ואלף אמרין ואלף עיזין הוה מייתי ליה יעקב יתיר בכל ירחא וירחא, [רבי אבא אמר אלף צאן ואלף כבשים ואלף עיזים היה יעקב מביא לו יותר בכל חודש וחודש] הדא הוה דכתיב כי מעט אשר היה לך לפני ויפרוץ לרוב ויברך ה' אותך לרגליי".

זאת אומרת: בנוגע לברכה שנתוספה אצל לבן בזכותו של יעקב, ישנם שתי דעות - אם הברכה היתה במספר מאה, או שהברכה היתה במספר אלף.

ומבאר אדוני אבי מורי ורבי בהערותיו ^[2] "שני הדעות אמת הם", היינו, לא רק באופן ד"אלו ואלו דברי אלקים חיים", אלא "שניהם אמת". ומבאר ש"המאן-דאמר הראשון שסבירא ליה מאה מכל מין, הוא מצד הברכה דבינה, ... ור' אבא שסבירא ליה אלף, הוא מצד הברכה דחכמה .. וזהו מה שאמר יעקב ויברך אותך ה' לרגלי .. " וכמדובר כמה פעמים שאדוני אבי מורי ורבי אינו מבאר את ביאור הענין בנוגע לעבודת האדם.

וצריך להבין: מהי ההוראה בזה בנוגע לעבודת האדם - הן ההוראה מכללות הענין דתוספת הברכה אצל לבן בזכותו של יעקב, והן ההוראה משתי הדעות שבזה, אם הברכה היא מצד בינה, או שהברכה היא מצד חכמה. ... והביאור בזה, הוספת הברכה אצל לבן בזכותו של יעקב - "ויברכני ה' בגלגלך", "ויברך ה' אותך לרגליי" - הרי זה כללות הענין דדרישת שלום המלכות, כמו שכתוב "ודרשו את שלום העיר גוי והתפללו בעדה גוי" כי בשלומה יהיה לכם שלום" ^[3]. זאת אומרת: כאשר בני ישראל נמצאים בגלות במדינה השייכת לאומות

העולם (בדוגמת היות יעקב בבית לבן), הרי הם משפיעים ומוסיפים בברכת ה' למדינה זו, שזהו כללות הענין ד"ודרשו את שלום העיר גוי' והתפללו בעדה" - בדוגמת תוספת הברכה אצל לבן בזכותו של יעקב.

...ובזה ישנם שתי דעות - באיזה אופן צריכה להיות המשכת הברכה: (א) "מצד הברכה דבינה", היינו, ברכה

שהיא על פי טבע, שזהו כללות הענין דבינה - המקור דבנין העולם כו', וזוהי דעת המאן דאמר הראשון שהברכה היא במספר "מאה", (ב) "מצד הברכה דחכמה", היינו, ברכה שלמעלה מן הטבע, שזהו כללות הענין דחכמה - למעלה ממצייאות העולם כו', וזוהי דעת המאן דאמר השני שהברכה היא במספר "אלף".

ועל דרך זה מובן בנוגע לעבודת האדם - כללות הענין ד"ודרשו את שלום העיר גוי'", כאשר בני ישראל נמצאים בגלות - שישנם שני אופנים בנוגע להמשכת הברכה שבני ישראל ממשיכים לאותה מדינה (דאומות העולם) שבה הם נמצאים: (א) המשכה באופן טבעי, (ב) המשכה באופן שלמעלה מהטבע.

וההכרעה בזה היא - שישנה גם המשכת הברכה לאומות העולם באופן שלמעלה מהטבע, ולדוגמא: ברכת יעקב לפרעה "שיעלה נילוס לרגליו"^[4], שזהו ענין שלמעלה מהטבע, כי טבע המים שיורדים ממקום גבוה למקום נמוך, והעליה לקראת פרעה היא היפך טבע המים, למעלה מהטבע. ועל דרך זה מצינו כמה וכמה סיפורים בדברי חכמינו ז"ל, שמהם מובן שישנה גם המשכת הברכה לאומות העולם באופן שלמעלה מהטבע.

ובפשטות: ישנם זמנים שבהם המשכת הברכה לאומות העולם היא באופן טבעי, וישנם זמנים שבהם ההמשכה לאומות העולם היא באופן שלמעלה מהטבע. האמור לעיל שכאשר בני ישראל נמצאים במדינה של אומות העולם ישנה המשכת תוספת ברכה למדינה זו (בדוגמת תוספת הברכה אצל לבן בזכותו של יעקב) - הרי זה דבר שרואים במוחש:

במשך כל הדורות ראו שאותה מדינה שבה היו נמצאים רוב מנין ורוב בנין דבני ישראל - היתה מדינה זו מושלת בכיפה כו'. ולדוגמא: נבוכדנצר שהיה מושל בכיפה, חורבן בית המקדש באופן ד"הלבנון באדיר יפול", אחשורוש שהיה מושל בכיפה, וכיוצא בזה. וגם בימינו - המעצמות הגדולות ביותר הם - אותן מדינות שבהן נמצאים מספר הכי גדול של בני ישראל.

וכפי שרואים בפועל שכאשר רוב מנין ורוב בנין דבני ישראל היו במדינה ההיא (רוסיה) - הטילה מדינה זו את חֲפָתָהּ על כל העולם כולו, כולל מדינת ארצות הברית, שהיתה אז בראשית צמיחתה: ולאחרי מלחמת העולם השנייה, כאשר מספר גדול של בני ישראל התיישב בארצות הברית, ובפרט לאחרי שהמעיינות דתורת

החסידות הגיעו לארצות הברית, עם בוא כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר נשיא דורנו לארצות הברית - הפכה ארצות הברית להיות מעצמה גדולה ביותר, "מעצמת-על" ("סופר-פאווער"), ועד שביכלתה להתמודד ולהטיל אימה ופחד על כל מדינות העולם, כולל המדינה ההיא - אלא שלא מנצלים זאת כדבעי כו'.

קטע משיחת ש"פ ויצא, ט' כסלו, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשמ"ב ח"א ע' 461.

[1] פרשתנו קסא, א.

[2] לקוטי לוי"צ לזח"א ע' קכה.

[3] ירמ"י כט, ז.

[4] פרש"י ויגש מז, י.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעי"נ הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"י ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה